

PANJANG, JISIM DAN ISI PADU CECAIR

KENAL MILIMETER DAN KILOMETER

Pak cik, tanaman apakah ini?

Ini tanaman hidroponik. Sumbu yang kamu pegang itu antara bahan yang digunakan. Panjangnya 150 milimeter.

SEKILAS FAKTA

Bahan tanaman hidroponik

Botol plastik: 1 l 500 ml

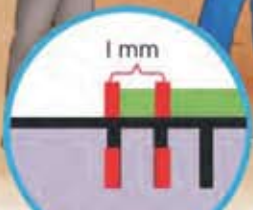
Sumbu: 150 mm

Larutan nutrisi: 250 ml

Hidroponik ialah kaedah bercucuk tanam tanpa menggunakan tanah.

sekam bakar dan pecahan batu merah: 150 g

Panjang sumbu 150 mm.

Simbol bagi milimeter ialah mm. Milimeter digunakan untuk mengukur objek yang kecil atau pendek.

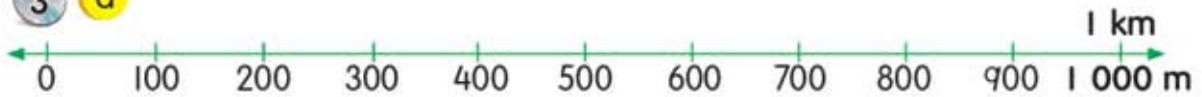
Berikan contoh objek lain yang diukur dalam mm.

- Minta murid mencari objek-objek di sekitar bilik darjah yang mempunyai ukuran mm.
- Bincangkan situasi harian melibatkan ukuran panjang contohnya ukuran tumbesaran pokok lada dalam eksperimen sains.
- Terangkan kaedah tanaman hidroponik kepada murid.

3 a

b

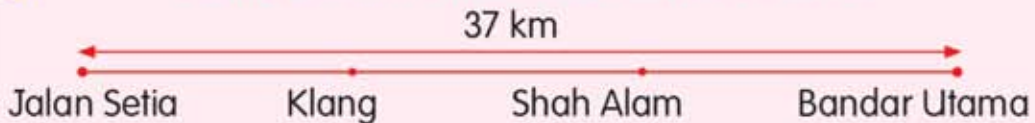
Jarak 1 km adalah sama dengan 1 000 m.

Simbol bagi kilometer ialah **km**. Kilometer digunakan untuk menyatakan jarak antara dua tempat yang jauh.

c

Panjang laluan Aliran Transit Ringan 3 (LRT 3)

SEKILAS FAKTA

10 cm = 1 desimeter
10 m = 1 dekameter

Nyatakan ukuran menggunakan simbolnya.

a

Anis dan Harjit menyertai Larian Seronoknya Membaca sejauh **3 kilometer**.

3 kilometer ditulis .

b

Jarak jajaran MRT Kajang ke Sungai Buloh ialah **51 kilometer**.

51 kilometer ditulis .

c

48 milimeter

d

5 milimeter

- Galakkan murid meneroka penggunaan mm dan km dalam kehidupan harian.
- Berikan gambaran jarak 1 km secara simulasi dengan menunjukkannya pada jarak laluan di balapan.
- Gunakan aplikasi *Google Maps* untuk mengetahui jarak antara dua tempat.

UKUR PANJANG OBJEK

Mula ukur dari 0 mm. Baca ukurannya pada hujung satu lagi.

Tinggi anak pokok ialah 20 mm.

2

Panjang sepit rambut ialah

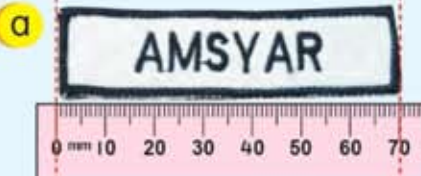
 Panjang klip kertas ialah .

Berapakah panjang paku?

1 Nyatakan ukuran objek.

panjang tanda nama
 mm

b

lebar wang kertas
 mm

2 Ukur panjang objek berikut menggunakan pembaris.

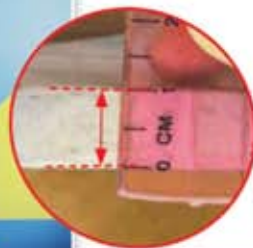
- a sampul surat b anak kunci c wang kertas RM10

- Jalankan aktiviti mengukur objek di sekeliling kelas yang melibatkan unit mm.
- Layari <https://www.wikihow.com/Measure-Mm>

PERKAITAN SENTIMETER DENGAN MILIMETER

$$1 \text{ cm} = 10 \text{ mm}$$

2

$$5 \text{ cm} = \boxed{} \text{ mm}$$

$$5 \text{ cm} = 5 \times 10 \\ = 50 \text{ mm}$$

$$5 \text{ cm} = \boxed{50} \text{ mm}$$

3

$$40 \text{ mm} = \boxed{} \text{ cm}$$

$$40 \text{ mm} = 40 \div 10 \\ = 4 \text{ cm}$$

$$40 \text{ mm} = \boxed{4} \text{ cm}$$

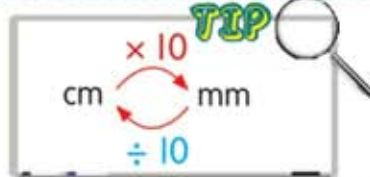
4

$$19 \text{ cm } 7 \text{ mm} = \boxed{} \text{ mm}$$

$$19 \text{ cm } 7 \text{ mm} = 190 \text{ mm} + 7 \text{ mm} \\ = 197 \text{ mm}$$

$$19 \text{ cm } 7 \text{ mm} = \boxed{197} \text{ mm}$$

TIP

Nyatakan 68 mm dalam cm dan mm.

UJI DIRI

Lengkapkan.

a $8 \text{ cm} = \boxed{} \text{ mm}$

c $75 \text{ mm} = \boxed{} \text{ cm } \boxed{} \text{ mm}$

e $13 \text{ cm } 8 \text{ mm} = \boxed{} \text{ mm}$

b $120 \text{ mm} = \boxed{} \text{ cm}$

d $3 \text{ cm } 4 \text{ mm} = \boxed{} \text{ mm}$

f $495 \text{ mm} = \boxed{} \text{ cm } \boxed{} \text{ mm}$

PERKAITAN KILOMETER DENGAN METER

Semua pelumba basikal telah membuat 4 pusingan.

1 pusingan jaraknya 250 m.
4 pusingan jaraknya 1 000 m.
 $1\ 000\text{ m} = 1\text{ km}$

$$4 \times 250\text{ m} = 1\ 000\text{ m}$$

$$1\ 000\text{ m} = 1\text{ km}$$

2 $3\text{ km} = \boxed{}\text{ m}$

$$3\text{ km} = 3 \times 1\ 000$$

$$= 3\ 000\text{ m}$$

$$3\text{ km} = \boxed{3\ 000}\text{ m}$$

3 $23\ 000\text{ m} = \boxed{}\text{ km}$

$$\frac{23\ \cancel{000}}{1\ \cancel{000}}\text{ km} = 23\text{ km}$$

$$23\ 000\text{ m} = \boxed{23}\text{ km}$$

4 $6\text{ km } 743\text{ m} = \boxed{}\text{ m}$

$$6\text{ km } 743\text{ m} = 6\ 000\text{ m} + 743\text{ m}$$

$$= 6\ 743\text{ m}$$

$$6\text{ km } 743\text{ m} = \boxed{6\ 743}\text{ m}$$

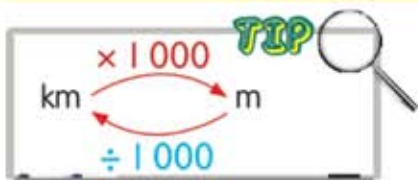
5 $40\ 025\text{ m} = \boxed{}\text{ km } \boxed{}\text{ m}$

$$40\ 025\text{ m} = 40\ 000\text{ m} + 25\text{ m}$$

$$= 40\text{ km} + 25\text{ m}$$

$$= 40\text{ km } 25\text{ m}$$

$$40\ 025\text{ m} = \boxed{40}\text{ km } \boxed{25}\text{ m}$$

Adakah 8 006 m sama dengan 80 km 6 m? Bincangkan.

UJI DIRI

Lengkapkan.

a $26\text{ km} = \boxed{}\text{ m}$

b $5\ 000\text{ m} = \boxed{}\text{ km}$

c $38\ 000\text{ m} = \boxed{}\text{ km}$

d $4\text{ km } 16\text{ m} = \boxed{}\text{ m}$

e $9\text{ km } \boxed{}\text{ m} = 9\ 025\text{ m}$

f $\boxed{}\text{ km } 17\text{ m} = 2\ 017\text{ m}$

- Gunakan situasi harian seperti acara larian, renang, balapan, merentas desa, maraton dan acara sukan pemotoran dan kaitkan dengan ukuran panjang.
- Layari <https://www.sheppardsoftware.com/mathgames/menus/measurement.htm>

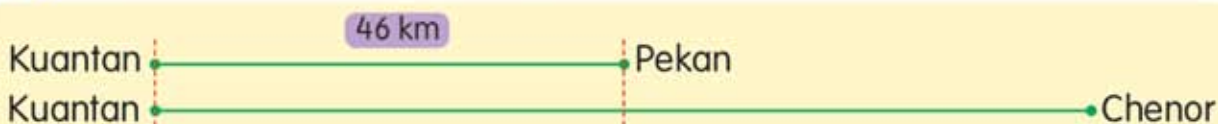

ANGGARAN JARAK

Jarak dari Kuantan ke Pekan ialah 46 km.

a Berapakah jarak anggaran dari Kuantan ke Chenor?

Jarak anggaran dari **Kuantan** ke **Chenor** lebih kurang 2 kali jarak dari Kuantan ke Pekan.

Jarak anggaran dari **Kuantan** ke **Chenor** lebih kurang 92 km.

b Nyatakan jarak anggaran dari Kuantan ke Beserah.

Jarak anggaran dari **Kuantan** ke **Beserah** lebih kurang separuh jarak dari Kuantan ke Pekan.

Jarak anggaran dari **Kuantan** ke **Beserah** lebih kurang 23 km.

Berdasarkan peta di atas, anggarkan jarak di antara bandar di bawah.

a Kuantan dan Gambang

b Kuantan dan Maran

- Gunakan peta lokasi tempat tinggal murid untuk menganggarkan jarak dari rumah murid ke sekolah, rumah kawan, perpustakaan dan sebagainya.
- Minta murid menyemak jawapan menggunakan aplikasi Google Maps.

TAMBAH UKURAN PANJANG

Berapakah jumlah panjang wayar, dalam mm, yang digunakan untuk membuat kraf ulat beluncas dan peniup buih?

$$66 \text{ cm } 5 \text{ mm} + 36 \text{ cm } 8 \text{ mm} = \text{ mm}$$

Cara 1

cm	mm
66	5
+ 36	8
102	13

$$102 \text{ cm} = 102 \times 10 \\ = 1020 \text{ mm}$$

$$102 \text{ cm } 13 \text{ mm} \\ = 1020 \text{ mm} + 13 \text{ mm} \\ = 1033 \text{ mm}$$

Cara 2

$$66 \text{ cm } 5 \text{ mm} = 660 \text{ mm} + 5 \text{ mm} \\ = 665 \text{ mm}$$

$$36 \text{ cm } 8 \text{ mm} = 360 \text{ mm} + 8 \text{ mm} \\ = 368 \text{ mm}$$

mm
665
+ 368
1033

$$66 \text{ cm } 5 \text{ mm} + 36 \text{ cm } 8 \text{ mm} = 1033 \text{ mm}$$

Jumlah panjang wayar ialah 1033 mm.

2 $14 \text{ cm } 9 \text{ mm} + 57 \text{ cm} + 16 \text{ cm } 8 \text{ mm} = \text{ mm}$

cm	mm
14	9
57	0
+ 16	8
87	17
+ 1	- 10
88	7

$$88 \text{ cm} = 88 \times 10 \\ = 880 \text{ mm}$$

$$88 \text{ cm } 7 \text{ mm} = 880 \text{ mm} + 7 \text{ mm} \\ = 887 \text{ mm}$$

$$14 \text{ cm } 9 \text{ mm} + 57 \text{ cm} + 16 \text{ cm } 8 \text{ mm} = 887 \text{ mm}$$

Bincangkan jawapan dalam cm dan mm.

cm	mm
7	6
25	49
+ 32	3
58	58

- 3 Berapakah jarak dari Kampung Enggor ke Parit melalui Manong?

$$29 \text{ km } 800 \text{ m} + 19 \text{ km } 600 \text{ m} = \text{ } \text{ km } \text{ } \text{ m}$$

	km		m
	29		800
+	19		600
	48		1400
+	1	-	1000
	49		400

$$29 \text{ km } 800 \text{ m} + 19 \text{ km } 600 \text{ m} = 49 \text{ km } 400 \text{ m}$$

Jarak dari Kampung Enggor ke Parit melalui Manong ialah 49 km 400 m.

- 4 $3 \text{ km } 670 \text{ m} + 2 \text{ km } 124 \text{ m} + 1 \text{ km } 780 \text{ m} = \text{ } \text{ km } \text{ } \text{ m}$

	km		m
	3		670
	2		124
+	1		780
	6		1574
+	1	-	1000
	7		574

$$7 \text{ km } 574 \text{ m} = 7000 \text{ m} + 574 \text{ m} = 7574 \text{ m}$$

$$3 \text{ km } 670 \text{ m} + 2 \text{ km } 124 \text{ m} + 1 \text{ km } 780 \text{ m} = 7574 \text{ m}$$

- 1 Kira.

a

cm	mm
	7
+	47
	2

b

cm	mm
25	3
+	6
	5

c

km	m
15	650
+	8
	349

- 2 Tambah.

a $46 \text{ cm} + 8 \text{ cm } 3 \text{ mm} + 7 \text{ cm } 9 \text{ mm} = \text{ } \text{ cm } \text{ } \text{ mm}$

b $225 \text{ m} + 7 \text{ km } 845 \text{ m} + 3 \text{ km } 605 \text{ m} = \text{ } \text{ km } \text{ } \text{ m}$

c $36 \text{ km } 24 \text{ m} + 7 \text{ km } 8 \text{ m} + 14 \text{ km } 935 \text{ m} = \text{ } \text{ m}$

TOLAK UKURAN PANJANG

1 Berapakah beza panjang badan, dalam mm, antara ikan emas berusia 2 tahun dengan 1 bulan?

$$24 \text{ cm } 1 \text{ mm} - 3 \text{ cm } 7 \text{ mm} = \text{ mm}$$

$$\begin{aligned} 24 \text{ cm } 1 \text{ mm} \\ = 240 \text{ mm} + 1 \text{ mm} \\ = 241 \text{ mm} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3 \text{ cm } 7 \text{ mm} \\ = 30 \text{ mm} + 7 \text{ mm} \\ = 37 \text{ mm} \end{aligned}$$

Perubahan panjang badan ikan emas

Sumber: <https://www.myaquariumclub.com/stunting-do-fish-like-goldfish-grow-only-to-the-size-of-their-tank-11606.html>

$$\begin{array}{r} 311 \\ 241 \\ - 37 \\ \hline 204 \end{array}$$

$$24 \text{ cm } 1 \text{ mm} - 3 \text{ cm } 7 \text{ mm} = 204 \text{ mm}$$

Beza panjang badan antara ikan emas berusia 2 tahun dengan 1 bulan ialah 204 mm.

2 $71 \text{ cm } 2 \text{ mm} - 47 \text{ cm } 6 \text{ mm} - 95 \text{ mm} = \text{ cm } \text{ mm}$

$$\begin{array}{r} \text{cm} \quad \text{mm} \\ 71 \quad 2 \\ - 47 \quad 6 \\ \hline 23 \quad 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{cm} \quad \text{mm} \\ 113 \\ - 23 \quad 5 \\ \hline 14 \quad 1 \end{array}$$

$$\begin{aligned} 95 \text{ mm} &= 90 \text{ mm} + 5 \text{ mm} \\ &= 9 \text{ cm } 5 \text{ mm} \end{aligned}$$

$$71 \text{ cm } 2 \text{ mm} - 47 \text{ cm } 6 \text{ mm} - 95 \text{ mm} = 14 \text{ cm } 1 \text{ mm}$$

SEKILAS FAKTA

Unit inci, kaki, ela dan batu juga masih digunakan untuk mengukur panjang.

- Layari <https://www.onlinemathlearning.com/subtracting-lengths.html>
- Berdasarkan Sekilas Fakta yang diberikan, murid membuat perbincangan tentang unit inci, kaki, ela dan batu.

3

Jambatan Pulau Pinang
13 km 500 m

Jambatan Sultan Abdul Halim
Muadzam Shah
24 km

Berapakah beza panjang antara kedua-dua jambatan berpandukan maklumat di sebelah?

$$24 \text{ km} - 13 \text{ km } 500 \text{ m} = \text{ } \text{ km } \text{ m}$$

km	m
24	000
- 13	500
10	500

IMBAS INI

$$24 \text{ km} - 13 \text{ km } 500 \text{ m} = 10 \text{ km } 500 \text{ m}$$

Beza panjang antara kedua-dua jambatan ialah 10 km 500 m.

4

$$18 \text{ km} - 7 \text{ km } 600 \text{ m} - 4 \text{ km } 792 \text{ m} = \text{ } \text{ km } \text{ m}$$

km	m
18	000
- 7	600
10	400

km	m
10	400
- 4	792
5	608

IMBAS INI

$$18 \text{ km} - 7 \text{ km } 600 \text{ m} - 4 \text{ km } 792 \text{ m} = 5 \text{ km } 608 \text{ m}$$

Jarak dari bandar Q ke bandar R ialah 5 750 m. Buktikan.

Tolak.

- $18 \text{ cm } 4 \text{ mm} - 6 \text{ cm } 8 \text{ mm} = \text{ } \text{ mm}$
- $63 \text{ cm } 7 \text{ mm} - 34 \text{ cm } 9 \text{ mm} - 27 \text{ cm } 2 \text{ mm} = \text{ } \text{ cm } \text{ mm}$
- $89 \text{ km } 507 \text{ m} - 75 \text{ km } 648 \text{ m} = \text{ } \text{ km } \text{ m}$
- $19 \text{ km} - 10 \text{ km } 450 \text{ m} - 2 \text{ km } 890 \text{ m} = \text{ } \text{ m}$

DARAB UKURAN PANJANG

$$5 \times 7 \text{ cm } 6 \text{ mm} = \boxed{} \text{ mm}$$

$$\begin{aligned} 7 \text{ cm } 6 \text{ mm} &= 7 \times 10 \text{ mm} + 6 \text{ mm} \\ &= 70 \text{ mm} + 6 \text{ mm} \\ &= 76 \text{ mm} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} ^3 76 \text{ mm} \\ \times 5 \\ \hline 380 \text{ mm} \end{array}$$

$$5 \times 7 \text{ cm } 6 \text{ mm} = \boxed{380} \text{ mm}$$

Jumlah tinggi 5 blok ialah **380 mm**.

2 $7 \times 14 \text{ cm } 9 \text{ mm} = \boxed{} \text{ cm } \boxed{} \text{ mm}$

$$\begin{array}{r} \text{cm} \quad \text{mm} \\ ^2 14 \quad 9 \\ \times 7 \\ \hline 98 \quad 63 \\ + 6 - 60 \\ \hline 104 \quad 3 \end{array}$$

$$60 \text{ mm} = 6 \text{ cm}$$

$$7 \times 14 \text{ cm } 9 \text{ mm} = \boxed{104} \text{ cm } \boxed{3} \text{ mm}$$

3 $9 \times 2 \text{ km } 480 \text{ m} = \boxed{} \text{ km } \boxed{} \text{ m}$

$$\begin{array}{r} \text{km} \quad \text{m} \\ ^7 2 \quad 480 \\ \times 9 \\ \hline 18 \quad 4320 \\ + 4 - 4000 \\ \hline 22 \quad 320 \end{array}$$

$$4000 \text{ m} = 4 \text{ km}$$

$$\begin{aligned} 9 \times 2 \text{ km } 480 \text{ m} \\ = \boxed{22} \text{ km } \boxed{320} \text{ m} \end{aligned}$$

UJI DIRI

1 Darab.

- $6 \times 4 \text{ cm } 7 \text{ mm} = \boxed{} \text{ cm } \boxed{} \text{ mm}$
- $5 \times 904 \text{ m} = \boxed{} \text{ km } \boxed{} \text{ m}$
- $2 \times 13 \text{ cm } 8 \text{ mm} = \boxed{} \text{ cm } \boxed{} \text{ mm}$
- $5 \times 679 \text{ m} = \boxed{} \text{ km } \boxed{} \text{ m}$
- $8 \times 35 \text{ km } 125 \text{ m} = \boxed{} \text{ km}$

2

Kira jumlah jarak perjalanan ulang-alik Navin, dalam km dan m, dari rumah ke sekolah.

- Latih tubi mendarab ukuran panjang, tanpa dan dengan penukaran unit.
- Mulakan pengajaran dengan mendarab tanpa penukaran unit.
- Sediakan dua soalan yang mempunyai jawapan yang sama dan selepas murid menyelesaikannya, mereka mencari pasangan yang mempunyai jawapan yang sama.

BAHAGI UKURAN PANJANG

Jumlah ukuran kayu 120 cm 8 mm untuk membuat bingkai gambar.

Berapakah panjang satu sisi bingkai gambar segi empat sama?

$$120 \text{ cm } 8 \text{ mm} \div 4 = \text{ } \text{ cm } \text{ mm}$$

$$\begin{array}{r} 30 \text{ cm } \quad 2 \text{ mm} \\ 4 \overline{) 120 \text{ cm } \quad 8 \text{ mm}} \\ \underline{- 12} \quad \quad \underline{- 8} \\ 00 \quad \quad 0 \\ \underline{- 0} \\ 0 \end{array}$$

$$120 \text{ cm } 8 \text{ mm} \div 4 = 30 \text{ cm } 2 \text{ mm}$$

Panjang satu sisi bingkai gambar segi empat sama ialah 30 cm 2 mm.

Berapakah panjang satu sisi bingkai gambar oktagon sekata di sebelah jika jumlah ukuran kayu yang sama digunakan?

$$2 \quad 60 \text{ cm } 2 \text{ mm} \div 7 = \text{ } \text{ mm}$$

$$\begin{array}{r} 8 \text{ cm } \quad 6 \text{ mm} \\ 7 \overline{) 60 \text{ cm } \quad 2 \text{ mm}} \\ \underline{- 56} \quad \quad \underline{+ 40} \\ 4 \quad \quad 42 \\ \underline{- 42} \\ 0 \end{array}$$

$$4 \text{ cm} = 40 \text{ mm}$$

$$8 \text{ cm } 6 \text{ mm} = 80 \text{ mm} + 6 \text{ mm} = 86 \text{ mm}$$

$$60 \text{ cm } 2 \text{ mm} \div 7 = 86 \text{ mm}$$

3 $12 \text{ km} \div 5 = \text{ } \text{ km } \text{ } \text{ m}$

$$\begin{array}{r}
 2 \text{ km} \quad 400 \text{ m} \\
 5 \overline{) 12 \text{ km} \quad 0 \text{ m}} \\
 \underline{- 10} \quad \quad \quad + 2000 \\
 2000 \\
 \underline{- 20} \quad \quad \quad \downarrow \\
 00 \\
 \underline{- 0} \quad \quad \quad \downarrow \\
 00 \\
 \underline{- 0} \quad \quad \quad \downarrow \\
 0
 \end{array}$$

2 km = 2 000 m

$12 \text{ km} \div 5 = 2 \text{ km } 400 \text{ m}$

4 $7 \text{ km } 280 \text{ m} \div 4 = \text{ } \text{ km } \text{ } \text{ m}$

$$\begin{array}{r}
 1 \text{ km} \quad 820 \text{ m} \\
 4 \overline{) 7 \text{ km} \quad 280 \text{ m}} \\
 \underline{- 4} \quad \quad \quad + 3000 \\
 3280 \\
 \underline{- 32} \quad \quad \quad \downarrow \\
 08 \\
 \underline{- 8} \quad \quad \quad \downarrow \\
 00 \\
 \underline{- 0} \quad \quad \quad \downarrow \\
 0
 \end{array}$$

3 km = 3 000 m

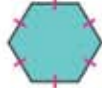
$7 \text{ km } 280 \text{ m} \div 4 = 1 \text{ km } 820 \text{ m}$

1 Bahagi.

- $245 \text{ mm} \div 7 = \text{ } \text{ cm } \text{ } \text{ mm}$
- $67 \text{ km} \div 5 = \text{ } \text{ km } \text{ } \text{ m}$
- $20 \text{ cm } 4 \text{ mm} \div 6 = \text{ } \text{ cm } \text{ } \text{ mm}$
- $7 \text{ km } 48 \text{ m} \div 2 = \text{ } \text{ km } \text{ } \text{ m}$
- $53 \text{ cm } 6 \text{ mm} \div 4 = \text{ } \text{ mm}$
- $89 \text{ km } 250 \text{ m} \div 3 = \text{ } \text{ km } \text{ } \text{ m}$

2 Lengkapkan jadual.

Bentuk		
Jumlah panjang dawai digunakan	86 cm 4 mm	73 cm 2 mm
Panjang satu sisi bentuk	cm mm	cm mm

TAMBAH DAN TOLAK JISIM

- 1 Berapakah jisim tepung, dalam g, untuk membuat biskut?

$$4 \text{ kg} + 1 \text{ kg} - 130 \text{ g} = \text{ } \text{ g}$$

$$\begin{array}{r} 4 \text{ kg} \\ + 1 \text{ kg} \\ \hline 5 \text{ kg} \end{array} \quad \begin{array}{r} 4 \text{ kg} \\ - 130 \text{ g} \\ \hline 4 \text{ kg } 870 \text{ g} \end{array}$$

$$4 \text{ kg} + 1 \text{ kg} - 130 \text{ g} = 4 \text{ kg } 870 \text{ g}$$

Jisim tepung untuk membuat biskut ialah 4 kg 870 g.

- 2 $8 \text{ kg } 20 \text{ g} - 630 \text{ g} + 4 \text{ kg} = \text{ } \text{ kg } \text{ g}$

$$\begin{array}{r} 8 \text{ kg } 20 \text{ g} \\ + 4 \text{ kg} \\ \hline 12 \text{ kg } 20 \text{ g} \end{array} \quad \begin{array}{r} 12 \text{ kg } 20 \text{ g} \\ - 630 \text{ g} \\ \hline 11 \text{ kg } 390 \text{ g} \end{array}$$

$$8 \text{ kg } 20 \text{ g} - 630 \text{ g} + 4 \text{ kg} = 11 \text{ kg } 390 \text{ g}$$

- 3 $180 \text{ g} + 67 \text{ kg } 50 \text{ g} - 490 \text{ g} = \text{ } \text{ g}$

Cara 1

kg	g
1	80
+ 67	050
67	230

kg	g
67	230
-	490
66	740

$$66 \text{ kg } 740 \text{ g} = 66 \text{ 000 g} + 740 \text{ g} = 66 \text{ 740 g}$$

Cara 2

$$\begin{array}{r} 180 \text{ g} \\ + 67 \text{ kg } 50 \text{ g} \\ \hline 67 \text{ kg } 230 \text{ g} \end{array} \quad \begin{array}{r} 67 \text{ kg } 230 \text{ g} \\ - 490 \text{ g} \\ \hline 66 \text{ kg } 740 \text{ g} \end{array}$$

Cara manakah yang anda pilih? Mengapa?

$$180 \text{ g} + 67 \text{ kg } 50 \text{ g} - 490 \text{ g} = 66 \text{ 740 g}$$

- Tambah dan tolak unit jisim berdasarkan situasi dan melalui aktiviti simulasi.
- Jelaskan bahawa menambah dan menolak jisim adalah sama seperti menambah dan menolak nombor bulat.
- Tegaskan cara menulis 67 kg 50 g dalam unit g, iaitu 67 050 g.

4 $12 \text{ kg } 740 \text{ g} + 5 \text{ kg } 950 \text{ g} - 3 \text{ kg } 885 \text{ g} = \text{ } \text{g}$

kg	g
12	740
+ 5	950
17	1690
+ 1	- 1000
18	690

$18 \text{ kg } 690 \text{ g} = 18 \text{ kg } 690 \text{ g}$

$$\begin{array}{r} 18 \text{ kg } 690 \text{ g} \\ - 3 \text{ kg } 885 \text{ g} \\ \hline 14 \text{ kg } 805 \text{ g} \end{array}$$

$12 \text{ kg } 740 \text{ g} + 5 \text{ kg } 950 \text{ g} - 3 \text{ kg } 885 \text{ g} = 14 \text{ kg } 805 \text{ g}$

$2 \text{ kg} + 5 \text{ kg} - 7 \text{ g} = 0$.
Adakah ayat matematik ini benar? Bincangkan.

SEKILAS FAKTA

Paun (lb), auns (oz), kati dan tahl juga digunakan untuk mengukur jisim sesuatu objek.

UJI DIRI

1 Selesaikan.

- $23 \text{ kg} + 18 \text{ kg} - 6 \text{ kg } 40 \text{ g} = \text{ } \text{g}$
- $9 \text{ kg } 010 \text{ g} - 720 \text{ g} + 5 \text{ kg} = \text{ } \text{kg } \text{g}$
- $8 \text{ kg } 5 \text{ g} + 3 \text{ kg } 670 \text{ g} - 2 \text{ kg } 490 \text{ g} = \text{ } \text{g}$
- $825 \text{ g} + 13 \text{ kg } 718 \text{ g} - 4 \text{ kg } 960 \text{ g} = \text{ } \text{kg } \text{g}$
- $12 \text{ kg } 218 \text{ g} - 620 \text{ g} + 3 \text{ kg } 410 \text{ g} = \text{ } \text{kg } \text{g}$
- $3 \text{ kg } 50 \text{ g} - 265 \text{ g} + 1 \text{ kg } 700 \text{ g} = \text{ } \text{g}$

2 Tolak $18 \text{ kg } 565 \text{ g}$ daripada hasil tambah $72 \text{ kg } 310 \text{ g}$ dan 80 g .

- Berikan perhatian terhadap cara mengumpul semula daripada g kepada kg atau sebaliknya.
- Tegaskan apabila nilai melebihi 1 000 g, lakukan penukaran unit.

DARAB DAN BAHAGI JISIM

- 1 Ayah membungkus semula 2 pekuk beras 10 kg kepada 8 pekuk kecil. Berapakah jisim, dalam g, setiap pekuk kecil?

$$2 \times 10 \text{ kg} \div 8 = \text{ } \text{g}$$

$$10 \text{ kg} = 10\,000 \text{ g}$$

$$\begin{array}{r} 10\,000 \text{ g} \\ \times \quad 2 \\ \hline 20\,000 \text{ g} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2\,500 \text{ g} \\ 8 \overline{) 20\,000 \text{ g}} \\ \underline{- 16} \\ 40 \\ \underline{- 40} \\ 00 \\ \underline{- 0} \\ 00 \\ \underline{- 0} \\ 0 \end{array}$$

$$2 \times 10 \text{ kg} \div 8 = 2\,500 \text{ g}$$

Jisim setiap pekuk kecil ialah 2 500 g.

- 2 $9 \times 1\,600 \text{ g} \div 4 = \text{ } \text{kg } \text{ } \text{g}$

Cara 1

$$\begin{array}{r} 5 \\ 1\,600 \text{ g} \\ \times \quad 9 \\ \hline 14\,400 \text{ g} \end{array}$$

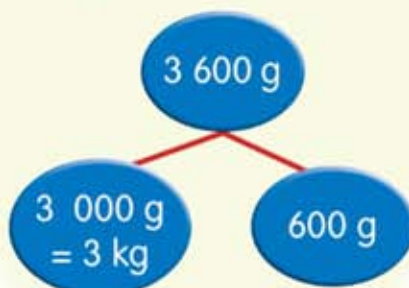
$$\begin{array}{r} 3\,600 \text{ g} \\ 4 \overline{) 14\,400 \text{ g}} \\ \underline{- 12} \\ 24 \\ \underline{- 24} \\ 00 \\ \underline{- 0} \\ 00 \\ \underline{- 0} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{aligned} 3\,600 \text{ g} &= 3\,000 \text{ g} + 600 \text{ g} \\ &= 3 \text{ kg } 600 \text{ g} \end{aligned}$$

$$9 \times 1\,600 \text{ g} \div 4 = 3 \text{ kg } 600 \text{ g}$$

Cara 2

$$\begin{array}{r} 400 \\ 9 \times 1\,600 \text{ g} \\ \hline 14\,400 \text{ g} \end{array} = 3\,600 \text{ g}$$

3 $18 \text{ kg } 30 \text{ g} \div 5 \times 6 = \text{ } \text{ kg } \text{ g}$

Diagram illustrating the conversion of 18 kg 30 g to grams and then dividing by 5.

Conversion to grams:

$$\begin{array}{r}
 3 \text{ kg} \quad 0 \text{ } 60 \text{ } 6 \text{ g} \\
 5 \overline{) 18 \text{ kg} \quad 30 \text{ g}} \\
 \underline{- 15} \\
 3
 \end{array}$$

The remainder 3 kg is converted to grams by adding three zeros (3,000 g), indicated by the blue arrow and the blue text "+ 3 000".

Division:

$$\begin{array}{r}
 3 \text{ } 030 \\
 \underline{- 0} \\
 3 \text{ } 0 \\
 \underline{- 3 \text{ } 0} \\
 0 \text{ } 3 \\
 \underline{- 0} \\
 3 \text{ } 0 \\
 \underline{- 3 \text{ } 0} \\
 0
 \end{array}$$

The final result is 3,606 g.

Summary:

$$\begin{array}{r}
 \text{kg} \quad \text{g} \\
 3 \quad 606 \\
 \times \\
 18 \quad 3636 \\
 + \quad 3 \quad -3 \text{ } 000 \\
 \hline
 21 \quad 636
 \end{array}$$

18 kg 30 g ÷ 5 = 3,606 g

Bincang

18 kg 30 g $\div 5 \times 3 =$ g
Bincangkan.

$$18 \text{ kg } 30 \text{ g} \div 5 \times 6 = 21 \text{ kg } 636 \text{ g}$$

4 $7 \text{ kg } 14 \text{ g} \times 3 \div 9 = \text{ } \text{g}$

Apakah jawapan
 benar betul?
 Bincangkan.

Adakah jawapan
Joon betul?
Bincangkan.

SEKILAS FAKTA

**Ubat tablet
500 miligram**

Selesaikan.

a $931 \text{ g} \div 7 \times 9 = \text{ } \text{g}$

b $9\text{ kg } 630\text{ g} \div 3 \times 4 = \text{ } \text{kg } \text{g}$

c $5 \times 3 \text{ kg } 648 \text{ g} \div 8 = \text{ } \text{kg } \text{ g}$

d $13 \text{ kg } 56 \text{ g} \div 2 \times 6 = \square \text{ kg } \square \text{ g}$

e $3 \times 2 \text{ kg} \div 8 = \square \text{ g}$

f $7 \times 2\,480\text{ g} \div 5 =$ kg g

- Dedahkan pelbagai strategi seperti kaedah pemansuhan untuk memudahkan pengiraan.
- Kukuhan cara menulis jisim dengan betul dalam unit yang dikehendaki. Contohnya 10 kg 65 g ditulis dalam unit g sebagai 10 065 g.

TAMBAH DAN TOLAK ISI PADU CECAIR

Selepas mencampurkan cat dan air, bapa Armund menggunakan 500 ml campuran itu untuk mengecat dinding. Berapakah baki, dalam ml, isi padu campuran?

$$5 \ell + 450 \text{ ml} - 500 \text{ ml} = \text{ } \text{ml}$$

$$\begin{aligned} 5 \ell + 450 \text{ ml} &= 5 \ell 450 \text{ ml} \\ &= 5\,000 \text{ ml} + 450 \text{ ml} \\ &= 5\,450 \text{ ml} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 5\,450 \text{ ml} \\ - 500 \text{ ml} \\ \hline 4\,950 \text{ ml} \end{array}$$

$$5 \ell + 450 \text{ ml} - 500 \text{ ml} = 4\,950 \text{ ml}$$

Baki isi padu campuran ialah 4 950 ml.

2 $4 \ell 80 \text{ ml} - 360 \text{ ml} + 7 \ell = \text{ } \ell \text{ } \text{ml}$

$$\begin{array}{r} 4 \ell 80 \text{ ml} \\ - 360 \text{ ml} \\ \hline 3 \ell 720 \text{ ml} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \ell 720 \text{ ml} \\ + 7 \ell 000 \text{ ml} \\ \hline 10 \ell 720 \text{ ml} \end{array}$$

$$4 \ell 80 \text{ ml} - 360 \text{ ml} + 7 \ell = 10 \ell 720 \text{ ml}$$

3 $8 \ell 320 \text{ ml} + 4 \ell 905 \text{ ml} - 11\,700 \text{ ml} = \text{ } \ell \text{ } \text{ml}$

ℓ	ml
8	320
+ 4	905
12	1225
+ 1	1000
13	225

ℓ	ml
13	225
- 11	700
1	525

$$8 \ell 320 \text{ ml} + 4 \ell 905 \text{ ml} - 11\,700 \text{ ml} = 1 \ell 525 \text{ ml}$$

- Jalankan aktiviti simulasi menggunakan cecair dan silinder penyukat untuk menjelaskan konsep tambah dan tolak isi padu cecair.
- Berikan situasi melibatkan tambah dan tolak isi padu cecair, dan minta murid membina ayat matematik secara berkumpulan.

4 $6 \ell - 1 \ell 300 \text{ ml} + 590 \text{ ml} = \text{■} \text{ ml}$

ℓ	ml	ℓ	ml
5	1 000	4	700
6	000	+	590
-1	300	4	1 290
4	700	+1	1 000
		5	290

$5 \ell 290 \text{ ml} = 5 000 \text{ ml} + 290 \text{ ml}$
 $= 5 290 \text{ ml}$

$6 \ell - 1 \ell 300 \text{ ml} + 590 \text{ ml} = 5 290 \text{ ml}$

AKAL PINTAR

$3 \ell 5 \text{ ml} + 7 \ell - R \text{ ml} = 9 006 \text{ ml}$
 Apakah nilai R ?

SEKILAS FAKTA

Unit gelen (gal), kuart (qt) dan pain (pt) masih digunakan untuk menyatakan isi padu.

UJI DIRI

Selesaikan.

- $4 \ell + 83 \text{ ml} - 765 \text{ ml} = \text{■} \text{ ml}$
- $8 070 \text{ ml} - 4 210 \text{ ml} + 8 \ell = \text{■} \ell \text{ ■} \text{ ml}$
- $5 \ell 620 \text{ ml} + 2 \ell 438 \text{ ml} - 3 790 \text{ ml} = \text{■} \ell \text{ ■} \text{ ml}$
- $7 \ell 30 \text{ ml} - 1 \ell 800 \text{ ml} + 6 162 \text{ ml} = \text{■} \text{ ml}$
- $6 259 \text{ ml} + 2 \ell 85 \text{ ml} - 3 470 \text{ ml} = \text{■} \text{ ml}$
- $2 413 \text{ ml} + 6 \ell 870 \text{ ml} - 5 090 \text{ ml} = \text{■} \ell \text{ ■} \text{ ml}$

DARAB DAN BAHAGI ISI PADU CECAIR

1 Berapakah isi padu jus, dalam $\text{m}\ell$, untuk setiap orang?

$$3 \times 1 \ell \div 8 = \text{ } \text{m}\ell$$

$$3 \times 1 \ell = 3 \ell$$

$$3 \ell = 3\,000 \text{ m}\ell$$

$$\begin{array}{r} 375 \text{ m}\ell \\ 8 \overline{) 3\,000 \text{ m}\ell} \\ \underline{-24} \\ 60 \\ \underline{-56} \\ 40 \\ \underline{-40} \\ 0 \end{array}$$

$$3 \times 1 \ell \div 8 = 375 \text{ m}\ell$$

Setiap orang mendapat $375 \text{ m}\ell$ jus.

2 $18 \ell \div 4 \times 7 = \text{ } \text{m}\ell$

Cara 1

$$\begin{aligned} 18 \ell &= 18 \times 1\,000 \\ &= 18\,000 \text{ m}\ell \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 4\,500 \text{ m}\ell \\ 4 \overline{) 18\,000 \text{ m}\ell} \\ \underline{-16} \\ 20 \\ \underline{-20} \\ 00 \\ \underline{-0} \\ 00 \\ \underline{-0} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ 4\,500 \text{ m}\ell \\ \times 7 \\ \hline 31\,500 \text{ m}\ell \end{array}$$

$$18 \ell \div 4 \times 7 = 31\,500 \text{ m}\ell$$

Cara 2

$$\begin{aligned} &\frac{18 \ell}{4} \times 7 \\ &= \frac{4\,500}{1} \times 7 \\ &= 31\,500 \text{ m}\ell \end{aligned}$$

3 $7 \times 8 \ell 25 \text{ ml} \div 3 = \square \ell \square \text{ ml}$

Tukarkan $8 \ell 25 \text{ ml}$ kepada $8\,025 \text{ ml}$.

$$\begin{array}{r} 8\,025 \text{ ml} \\ \times 7 \\ \hline 56\,175 \text{ ml} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18\,725 \text{ ml} \\ 3 \overline{) 56\,175 \text{ ml}} \\ \underline{-3} \\ 26 \\ \underline{-24} \\ 21 \\ \underline{-21} \\ 07 \\ \underline{-6} \\ 15 \\ \underline{-15} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{aligned} 18\,725 \text{ ml} \\ = 18\,000 \text{ ml} + 725 \text{ ml} \\ = 18 \ell 725 \text{ ml} \end{aligned}$$

$7 \times 8 \ell 25 \text{ ml} \div 3 = 18 \ell 725 \text{ ml}$

4 $56 \ell 20 \text{ ml} \div 5 \times 4 = \square \ell \square \text{ ml}$

Gana

$$\begin{array}{r} 11 \ell \quad 24 \text{ ml} \\ 5 \overline{) 56 \ell \quad 20 \text{ ml}} \\ \underline{-5} \\ 06 \\ \underline{-5} \\ 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \ell \quad \text{ml} \\ 11 \quad 24 \\ \times 4 \\ \hline 44 \quad 96 \end{array}$$

Bantu Gana mengenal pasti kesilapannya.

Selesaikan.

a $1\,800 \text{ ml} \div 2 \times 5 = \square \ell$

b $48 \ell \div 3 \times 4 = \square \text{ ml}$

c $9 \times 2 \ell 50 \text{ ml} \div 6 = \square \ell \square \text{ ml}$

d $8 \times 4 \ell 5 \text{ ml} \div 9 = \square \text{ ml}$

e $10\,248 \text{ ml} \div 4 \times 7 = \square \ell \square \text{ ml}$

f $33 \ell 72 \text{ ml} \div 8 \times 3 = \square \text{ ml}$

Jalankan aktiviti kuiz dan teka silang nombor untuk memantapkan pemahaman murid.

SELESAIKAN MASALAH

- 1 Asri membuat 3 jenis litar. Berapakah jumlah panjang wayar yang digunakan bagi ketiga-tiga litar?

Litar	Panjang wayar digunakan
A	28 cm 7 mm
B	29 cm 8 mm
C	32 cm 6 mm

Fahami soalan

Panjang wayar litar:
A: 28 cm 7 mm, B: 29 cm 8 mm
dan C: 32 cm 6 mm.
Kira jumlah panjang wayar.

Fikir cara

Tambah
28 cm 7 mm + 29 cm 8 mm
+ 32 cm 6 mm =

Selesaikan

Semak

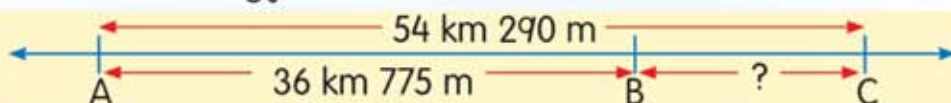
$\begin{array}{r} \text{cm} \\ 810 \\ \cancel{90} \\ \cancel{91} \\ - 32 \\ \hline 58 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{mm} \\ 11 \\ \cancel{1} \\ 6 \\ \hline 5 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{cm} \\ 417 \\ \cancel{57} \\ \cancel{58} \\ - 29 \\ \hline 28 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{mm} \\ 15 \\ \cancel{5} \\ 8 \\ \hline 7 \end{array}$
--	---	--	---

$\begin{array}{r} \text{cm} \\ 28 \\ 29 \\ + 32 \\ \hline 89 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{mm} \\ 7 \\ 8 \\ 6 \\ \hline 21 \\ + 2 - 20 \\ \hline 1 \end{array}$
---	--

28 cm 7 mm + 29 cm 8 mm + 32 cm 6 mm = 91 cm 1 mm

Jumlah panjang wayar ialah 91 cm 1 mm.

- 2 Satu pertandingan mencari harta karun bermula dari bandar A ke bandar C melalui bandar B. Hitung jarak dari bandar B ke bandar C.

Selesaikan 54 km 290 m – 36 km 775 m =

$\begin{array}{r} 413 \\ \cancel{53} \\ 54 \text{ km} \\ - 36 \text{ km} \\ \hline 17 \text{ km} \end{array}$	$\begin{array}{r} 810 \\ \cancel{1290} \\ 290 \text{ m} \\ - 775 \text{ m} \\ \hline 515 \text{ m} \end{array}$
---	---

Semak

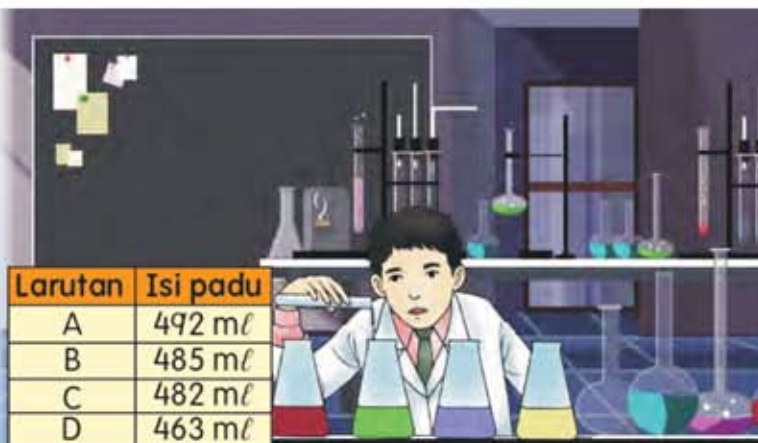
$\begin{array}{r} 17 \text{ km} \\ + 36 \text{ km} \\ \hline 53 \text{ km} \\ + 1 \text{ km} \\ \hline 54 \text{ km} \end{array}$	$\begin{array}{r} 515 \text{ m} \\ + 775 \text{ m} \\ \hline 1290 \text{ m} \\ - 1000 \text{ m} \\ \hline 290 \text{ m} \end{array}$
---	--

54 km 290 m – 36 km 775 m = 17 km 515 m

Jarak dari bandar B ke bandar C ialah 17 km 515 m.

- Bimbing murid menggariskan maklumat atau kata kunci bagi masalah yang diberikan.
- Pelbagai strategi penyelesaian seperti melukis gambar, simulasi dan membuat model.

- 3 Profesor Faizal berjaya mencipta minuman herba dengan menambah isi padu tiga jenis larutan herba berjumlah 1 430 ml. Berpandukan jadual, larutan manakah yang digunakan?

Larutan	Isi padu
A	492 ml
B	485 ml
C	482 ml
D	463 ml

• **Selesaikan** • Kaedah cuba jaya

$$1\,430\text{ ml} = \text{ } \text{ml} + \text{ } \text{ml} + \text{ } \text{ml}$$

- Lihat nilai sa dalam 1 430. Nilai sa ialah 0.
- Hasil tambah tiga nombor mesti dalam gandaan 10.

Cubaan pertama

- Hasil tambah tiga nilai sa 2, 5 dan 3 masing-masing dalam 492 ml, 485 ml dan 463 ml ialah 10.

$$492\text{ ml} + 485\text{ ml} + 463\text{ ml} = 1\,440\text{ ml}$$

(jumlah isi padu larutan A, B dan D tidak sama dengan 1 430 ml)

Cubaan kedua

- Hasil tambah tiga nilai sa 5, 2 dan 3 masing-masing dalam 485 ml, 482 ml dan 463 ml ialah 10.

$$485\text{ ml} + 482\text{ ml} + 463\text{ ml} = 1\,430\text{ ml}$$

(jumlah isi padu larutan B, C dan D sama dengan 1 430 ml)

Jawapan dalam cubaan kedua adalah betul.

• **Semak** •

$$\begin{array}{r}
 485\text{ ml} \\
 + 482\text{ ml} \\
 \hline
 967\text{ ml}
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 967\text{ ml} \\
 + 463\text{ ml} \\
 \hline
 1\,430\text{ ml}
 \end{array}$$

Larutan yang digunakan ialah larutan B, C dan D.

April 2020

Ahad	Isnin	Selasa	Rabu	Khamis	Jumaat	Sabtu
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

- 4 Kalendar menunjukkan tarikh penghantaran barang oleh Encik Arul dari kilang ke Kedai Maju. Dia mula menghantar barang pada 4 April 2020. Jarak dua hala dari kilang ke Kedai Maju ialah 86 km 900 m.

- Berapakah jarak sehala dari kilang ke Kedai Maju?
- Berapakah jumlah jarak penghantaran yang dilalui oleh Encik Arul?

• Selesaikan •

- Jarak sehala dari kilang ke Kedai Maju:

$$86 \text{ km } 900 \text{ m} \div 2 = \text{$$

$$\begin{array}{r} 43 \text{ km} \quad 450 \text{ m} \\ 2 \overline{) 86 \text{ km} \quad 900 \text{ m}} \\ \underline{-8} \quad \downarrow \quad \underline{-8} \quad \downarrow \\ 06 \quad \quad 10 \\ \underline{-6} \quad \quad \underline{-10} \quad \downarrow \\ 0 \quad \quad 00 \\ \quad \quad \underline{-0} \\ \quad \quad 0 \end{array}$$

$$86 \text{ km } 900 \text{ m} \div 2 = 43 \text{ km } 450 \text{ m}$$

Jarak sehala dari kilang ke Kedai Maju ialah 43 km 450 m.

- Tarikh penghantaran barang oleh Encik Arul: 4, 8, 12, 16, 20, 24 dan 28 April (7 hari)

$$\text{Jumlah jarak penghantaran: } 7 \times 86 \text{ km } 900 \text{ m} = \text{$$

$$\begin{array}{r} \text{km} \quad \text{m} \\ 86 \quad 900 \\ \times \quad 7 \\ \hline 602 \quad 6300 \\ + \quad 6 \quad - 6000 \\ \hline 608 \quad 300 \end{array}$$

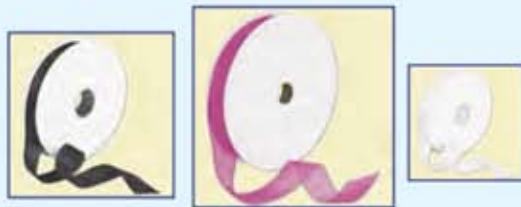
$$7 \times 86 \text{ km } 900 \text{ m} = 608 \text{ km } 300 \text{ m}$$

Jumlah jarak penghantaran yang dilalui oleh Encik Arul ialah 608 km 300 m.

Selesaikan masalah.

- 1 Puan Hamidah menggunakan reben merah jambu, putih dan hitam untuk menghias hadiah hari jadi anaknya. Panjang reben adalah seperti yang berikut:

Warna reben	Panjang
Hitam	36 cm 3 mm
Merah jambu	67 cm 2 mm
Putih	268 mm

Berapakah jumlah panjang reben, dalam mm, yang digunakan?

- 2 Encik Kimbua membuat latihan larian sejauh 3 km 260 m setiap hari. Hitung jarak lariannya dalam seminggu.
- 3 Berpandukan maklumat dalam jadual, berapakah panjang Sungai Pahang?

Nama sungai	Panjang
Sungai Pahang	kurang 88 km daripada Sungai Rajang
Sungai Rajang	lebih 323 km daripada Sungai Kelantan
Sungai Kelantan	240 km

- 4 Jumlah jisim Maniam, Norzi dan Ong ialah 150 kg. Jisim Norzi 35 kg 200 g. Jisim Ong lebih 950 g daripada Norzi. Berapakah jisim Maniam?
- 5 Kira jumlah jisim ayam belanda dan ayam kampung.

4 kg 600 g

kurang 2 kg 100 g daripada ayam belanda

- 6 Jisim 5 biji bola besi yang sama ialah 8 kg. Hitung jisim, dalam kg dan g, 4 biji bola besi itu.

- 7 Isi padu air di dalam bekas P kurang 395 mL daripada bekas Q.

Isi padu air di dalam bekas Q ialah 1 L 70 mL.

- a Berpandukan maklumat di atas, hitung jumlah isi padu air di dalam bekas P dan Q.
- b Air di dalam bekas Q dituang sama banyak ke dalam 2 biji cawan. Berapakah isi padu air di dalam sebiji cawan?

KEMBARA UKURAN DAN SUKATAN

Alat/Bahan

Kad soalan, kertas A4/kertas sebak (untuk membuat penyelesaian dan mencatat jawapan) dan pen.

Cara melaksanakan aktiviti

Guru menyediakan set soalan untuk setiap stesen.

Guru membahagikan murid kepada lima kumpulan.

Guru menyemak jawapan dan mengira markah. Kumpulan dengan markah paling banyak ialah pemenang.

Guru membunyikan wisel dan setiap kumpulan menjawab soalan masing-masing.

IMBAS INI

Setiap kumpulan kembali ke stesen asal selepas selesai menjawab soalan di empat stesen lain.

Selepas 3 minit, wisel dibunyikan semula. Setiap kumpulan bergerak ke stesen seterusnya mengikut arah jam dan menjawab soalan.

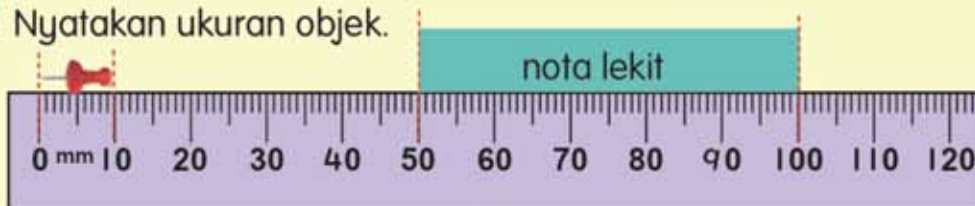

MAJU MINDA

1 Tulis "mm" atau "km".

- a Lebar penanda buku ialah 40 .
- b Jarak rumah Nurul dengan perpustakaan ialah 5 .
- c Panjang skru diukur dalam unit .
- d Panjang sungai dinyatakan dalam unit .

2 Nyatakan ukuran objek.

- a Panjang paku tekan ialah .
- b Panjang nota lekit ialah .

Anggarkan jarak dari rumah Mugun ke pejabat pos.

4 Lengkapkan.

- a $65 \text{ mm} = \text{ cm mm}$
- b $84 \text{ km} = \text{ m}$
- c $13 \text{ cm } 2 \text{ mm} = \text{ mm}$
- d $9 \text{ 083 m} = \text{ km m}$
- e $7 \text{ km } 18 \text{ m} = \text{ m}$
- f $504 \text{ mm} = \text{ cm mm}$

5 Selesaikan.

- a $12 \text{ cm } 3 \text{ mm} + 7 \text{ cm } 2 \text{ mm} + 6 \text{ cm } 9 \text{ mm} = \text{ cm mm}$
- b $42 \text{ km } 963 \text{ m} + 17 \text{ km } 390 \text{ m} + 2 \text{ km} = \text{ km m}$
- c $36 \text{ cm } 2 \text{ mm} - 29 \text{ cm } 9 \text{ mm} = \text{ cm mm}$
- d $76 \text{ km } 45 \text{ m} - 23 \text{ km } 371 \text{ m} - 18 \text{ km } 954 \text{ m} = \text{ km m}$
- e $3 \times 25 \text{ cm } 8 \text{ mm} = \text{ cm mm}$
- f $9 \times 3 \text{ km } 640 \text{ m} = \text{ km m}$
- g $49 \text{ cm } 6 \text{ mm} \div 8 = \text{ mm}$
- h $74 \text{ km } 910 \text{ m} \div 6 = \text{ km m}$

6 Hitung.

- a $28 \text{ kg } 833 \text{ g} + 19 \text{ kg } 110 \text{ g} - 14 \text{ kg } 495 \text{ g} = \text{ } \text{ kg } \text{ } \text{ g}$
- b $48 \text{ kg } 440 \text{ g} \times 2 \div 8 = \text{ } \text{ kg } \text{ } \text{ g}$
- c $5 \text{ l } 245 \text{ ml} + 36 \text{ l } 973 \text{ ml} - 8 \text{ l} = \text{ } \text{ l } \text{ } \text{ ml}$
- d $9 \times 6 \text{ l } 455 \text{ ml} \div 3 = \text{ } \text{ ml}$

7 Selesaikan masalah.

- a Jadual di sebelah menunjukkan panjang tiga utas dawai, K, L dan M. Cari panjang, dalam cm dan mm, dawai M.

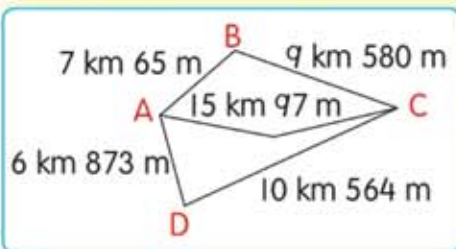
Dawai	Panjang
K	27 cm 6 mm
L	5 cm 4 mm lebih daripada K
M	3 cm 8 mm lebih daripada L

- b Rajah menunjukkan jarak dari rumah Kim Leng ke Pusat Sains Negara.

Kim Leng memandu kereta ke Pusat Sains Negara. Keretanya rosak setelah memandu sejauh 2 km 50 m. Berapakah baki jarak, dalam m, yang perlu dilaluinya?

- c Rajah menunjukkan sebuah peta jalan.

Kamala memandu dari A ke C mengikut jalan paling dekat dan pulang mengikut jalan paling jauh. Hitung jumlah jarak, dalam km, yang dilalui oleh Kamala.

- d Jisim kek ialah 1 kg 472 g. Kek itu dipotong sama besar kepada 8 bahagian. Berapakah jisim, dalam g, 3 bahagian kek?

- e Gambar di sebelah menunjukkan isi padu susu kambing di dalam dua buah bekas R dan S. Sebanyak 23 l 400 ml susu kambing itu dijual. Hitung baki isi padu, dalam l dan ml.

